

Bijlage 13 Casus: Ontwikkeling natuurvriendelijke oevers in aanwezigheid van rivierkreeften

Doelstelling

Op diverse locaties willen HDSR en derden natuurvriendelijke oevers (nvo's) aanleggen. Deze worden aangelegd ten bate van het behalen van de KRW- en andere natuurdoelen en voor de realisatie van de groenblauwe dooradering. Echter vormt de aanwezigheid van kreeften een risico voor het ontwikkelen van natuurvriendelijke oevers. Met voorliggende casus wil HDSR onderzoeken of het type oever (vooroever/ helling talud) en de manier van inrichting van een oever (inzaaien, transplantatie, beheer) invloed heeft op de ontwikkeling van oevers in aanwezigheid van rivierkreeften en het ontstaan van een nvo die bestand is tegen de aanwezigheid van rivierkreeften.

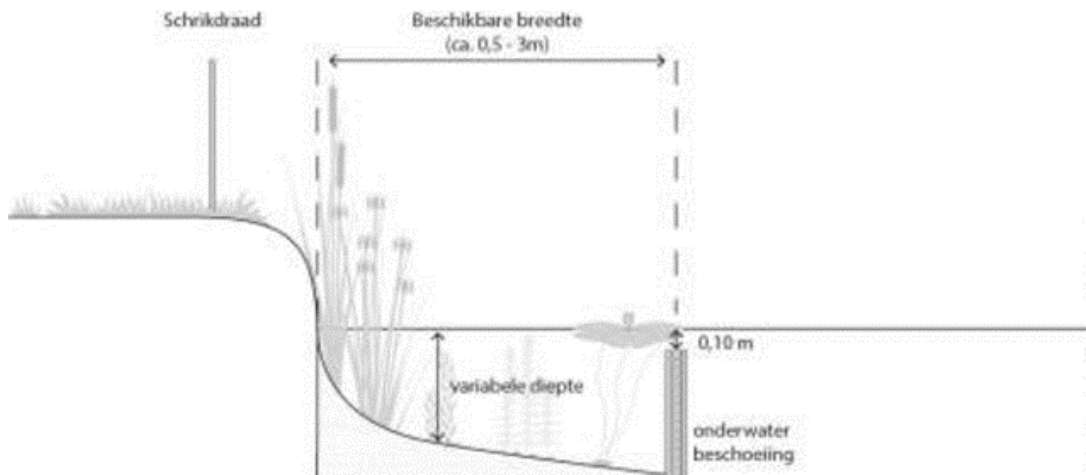
HDSR wil graag inzicht krijgen in de aanpak van de inschrijver in geval wij een dergelijk onderzoek opdragen. Het doel is te toetsen of u uw vakkennis kan vertalen naar een onderbouwde en efficiënte werkwijze om de biologische (en chemische) kwaliteit van het water en de oevers in het casusgebied te onderzoeken en beoordelen, alsmede het onderzoeken en eventueel wegvangen van rivierkreeften. HDSR heeft daarom een casus opgesteld en vraagt de inschrijver voor deze casus een aanpakbeschrijving op te stellen.

De uitvraag

Inleiding

HDSR en derden zijn voornemens natuurvriendelijke oevers aan te leggen t.b.v. de KRW en de groenblauwe dooradering. In deze casus wordt circa 5,5 kilometer natuurvriendelijke oever gerealiseerd in tertiaire watergangen in het veenweidegebied (zie bijlage 13a en b). Het betreft poldersloten die grenzen aan agrarisch land, het agrarisch land wordt gebruikt voor grasproductie. De nvo's worden aangelegd bij twee verschillende perceeleigenaren. Zij leggen zelf de nvo's aan. Deze nvo's zullen worden aangelegd met een vooroeverconstructie binnen het profiel van de watergang (Figuur 1).

Volgens waarnemingen zijn in deze sloten rode Amerikaanse rivierkreeften aangetroffen en in de nabije omgeving zijn ook waarnemingen van de geknobbelde Amerikaanse rivierkreeft.

Figuur 1 Ontwerp natuurvriendelijke oever met voorover constructie (onderwater beschoeiing).

Doel van de uitvraag

Het doel van deze uitvraag is om inzicht te krijgen in hoe nvo's goed tot ontwikkeling kunnen komen in de aanwezigheid van rivierkreeften en welke aanpak daarbij het beste is.

Onderzoeksvragen

De onderzoeksvragen die met het onderzoek beantwoord moeten worden zijn:

- Hoe ontwikkelen natuurvriendelijke (voor)oevers in het veenweidegebied in de aan- en afwezigheid van rivierkreeften?
- Hoe kan er met de combinatie van wegvangen en inrichtingsmaatregelen een robuust ecosysteem tot ontwikkeling komen?

Locatiebeschrijving

De nvo's worden aangelegd in de winter van 2025/2026. Het gaat om nvo's bij twee verschillende perceeleigenaren. De sloten liggen in het veenweidegebied en zijn 3 tot 7 meter breed en de lengte van de sloten variëren van 200 tot 700 meter (zie bijlage 13 a en b) Alle nvo's worden aan één zijde van de sloot aangelegd.

Beschikbare data

Voor deze casus wordt ervan uitgegaan dat de volgende data beschikbaar zijn:

- Vegetatiegegevens zijn beschikbaar van een deel van de sloten;
- Waarnemingen van rivierkreeften zijn beschikbaar via NDFF en via bijvangstgegevens van onze reguliere monitoring. Daadwerkelijke aantallen van rivierkreeften zijn in dit gebied niet beschikbaar;
- Water- en stoffenbalans van het gehele afvoergebied;
- Fysisch-chemische data zijn alleen beschikbaar van de hoofdwatergangen in de omgeving.

Gewenste producten

- Eindrapportage met duidelijk advies, behaalde resultaten en knelpunten
- Tussenrapportages over de voortgang
- Eindpresentatie
- Analyse van de monitoringsgegevens van zowel de natuurvriendelijke oevers als de rivierkreeften
- Toewerken naar criteria voor een robuust ecosysteem in de aanwezigheid van rivierkreeften.

Afbakening en uitgangspunten

- Het aanwijzen van referentielocaties op de kaart is niet nodig, echter moet er wel een beschrijving gegeven worden waar referentielocaties aan moeten voldoen en hoe die in het onderzoek worden meegenomen;
- De inschrijver dient zelf invulling te geven of en hoe wegvangen van rivierkreeften nodig is;
- De start van het onderzoek zal in het voorjaar van 2026 zijn;
- Aangenomen mag worden dat de nvo's voor de start van het onderzoek zijn aangelegd;
- Het plan van aanpak zorgt voor de beantwoording van bovenstaande vragen binnen een looptijd van 4 jaar;
- Mocht er op basis van de bovenstaande informatie onduidelijkheid zijn over het wel of niet beschikbaar zijn van sommige data dan maakt de inschrijver hierover zelf een aanname. Deze aanname wordt wel beschreven in de aanpakbeschrijving.
- Uiteraard zijn de eisen in het programma van eisen op deze casus van toepassing.

Bijlagen

Zie:

Kaart_NVO's groenblauwe dooradering_1

Kaart_NVO's groenblauwe dooradering_2